

Sammanträdestid 01.03.2021 kl. 09:00

Sammanträdesplats Sessionssalen

ÄRENDEFÖRTECKNING

- Uppdaterad välfärdsplan för barn och unga 2021-2025	1
- Utlåtande Trafik 12	11

Välfärdsplan för barn och unga

2021–2025

Larsmo, Pedersöre, Jakobstad, Nykarleby

Enligt barnskyddslagen (§ 12) ska en välfärdsplan för barn och unga göras upp och ses över minst vart fjärde år. I Jakobstadsregionen har de tidigare uppgjorda välfärdsplanerna utarbetats gemensamt för regionens kommuner Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad och Larsmo. Den första välfärdsplanen för barn och unga i regionen gjordes upp år 2010 och den andra år 2016. Den nu utarbetade välfärdsplanen för barn och unga gäller för åren 2021–2025 och är också en gemensam regional plan. Välfärdsplanen ska godkännas av respektive kommuns fullmäktige.

Medlemmar i arbetsgruppen som utarbetat välfärdsplanen är:

Caroline Smedberg, Larsmo

Carola Holm-Palonen, Larsmo

Ann-Charlott Enlund, Nykarleby

Camilla Lasén, Jakobstad

Susann Rintamäki, Social och hälsovårdsverket

Pia Kotanen, Social och hälsovårdsverket

Anne Hynynen, Social och hälsovårdsverket

Rolf Sundqvist, Pedersöre

Välfärdsplanen för barn och unga 2021–2025 överlämnas härmed till behandling i kommunerna. Därefter distribueras planen vidare till alla nämnder för implementering och vidare åtgärder inom respektive verksamhetsområde.

Larsmo den 11 december 2020

Utgångspunkter för arbetet

För arbetsgruppen har en central utgångspunkt varit att använda aktuella och relevanta utredningar som redan finns tillhanda. I utarbetande av välfärdsplanen har bl.a. följande material och informationskällor utnyttjats:

1. Utredningsarbete gjort som ett samarbete mellan kommunerna i Jakobstadsregionen och Karleby universitetscentrum Chydenius åren 2018–2019. Rapport: **Situationen för barn och unga i Jakobstadsregionen.** Anu-Riina Svenlin
2. Lapeprojektet, Program för utveckling av barn och familjetjänster. Rapport: **Barnets välmående som gemensamt uppdrag och målsättning. God praktik och kvalitet i planeringen av barn- och familjeservicen. En handbok för landskapet Österbotten.** Utarbetad av: Ann Backman, Terhi Korpi och Riku Niemistö (red.) https://innokyla.fi/sites/default/files/202006/LAPE%20handbok%20final_0.pdf
3. Utredningsarbete som berör Österbottens välfärdsområdes samkommun. **Beredning av samkommunen för Österbottens välfärdsområde. ARBETSGRUPPEN FÖR GRÄNSSNITT - SLUTRAPPORT**
<https://www.vaasankeskussairaala.fi/globalassets/hallinnon-tiedostot/primarvardsenheten/hyvinvointialuevalmistelu/valfardsomradesberedningens-slutrapporter-hyvinvointialuevalmistelun-loppuraportit.pdf>

Principer och fokusområden

Arbetsgruppen har utgått från följande fyra fokusområden då planen uppgjorts:

Att främja välfärden bland barn, unga och familjer

Fokus på barn, unga och familjer

Tjänsternas kvalitet och effektivitet

Förenhetligande av tjänster

Arbetsgruppen har använt Esbo stads välfärdsplan som modell då strukturen på planen gjorts upp. I välfärdsplanen för barn och unga i Jakobstadsregionen definieras för de fyra fokusområdena mål, åtgärder och uppföljning/utvärdering vilka ligger till grund då planen ska implementeras i regionens kommuner.

Planen omfattar inte många textsidor men de mål som är uppställda fordrar att kommunerna i regionen tillsammans tar ett aktivt grepp kring de fokusområden som lyfts fram. Utgångspunkten nu är att planen också ska följas upp varje år och vid behov ska nya mål och åtgärder fyllas på i välfärdsplanen. Behoven kan snabbt förändras och därför är föreliggande plan uppgjord så att revideringar och kompletteringar lätt kan göras enligt behov.

Utredningen och skapandet av samkommunen Österbottens välfärdsområde, den pågående social- och hälsovårdsreformen och coronapandemin har präglat och påverkat innehållet i föreliggande välfärdsplan.

De pågående reformerna leder till att nya strukturer skapas och man kan inte förlita sig på att etablerade samarbetsformer mellan olika aktörer kommer att kunna fungera på samma sätt som tidigare. Ett aktivt grepp kommer att behövas i regionen då nya samarbetsorgan, servicekedjor och vårdtrappor ska utformas och vi behöver klargöra vilka gränssnitt som uppkommer.

1. Att främja välfärden bland barn och unga

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
<p><i>Alla barn och unga ska ha möjlighet att delta och påverka samt att ha en meningsfull fritid.</i></p> 	<p>Främja barns och ungas delaktighet i beslut som berör dem.</p> <p>Öka utbudet av hobbyverksamhet. Brett utbud så att alla hittar något som passar.</p> <p>Klubbverksamhet i anslutning till skoldagen. Regionalt samarbete. Låg tröskel.</p> <p>Ungdomsfullmäktiges verksamhet utvecklas. Samarbete regionalt.</p> <p>Utveckla möjligheter för familjer med stram ekonomi att ta del av kulturupplevelser och kursverksamhet.</p>	<p>Barn och unga tillfrågas om den verksamhet som ordnas för dem. Detta görs lokalt på lämpligt sätt (sättet och metoden variera från kommun till kommun).</p> <p>Antalet deltagare och antal olika klubbar/olika typer av hobbyverksamhet.</p> <p>Ungdomsfullmäktige utvärderar årligen sin verksamhet och aktivitet.</p> <p>Anordnare av kulturverksamhet i kommunerna utvärderar sina möjligheter att låta familjer med stram ekonomi att ta del av kulturupplevelser.</p>
<p><i>Ge barn, unga och familjer möjlighet att utnyttja kvalitativa e-tjänster som främjar välfärden</i></p> 	<p>Utveckla och ta i bruk lättillgängliga e-tjänster (t.ex. chatt-tjänster) som underlättar att ta kontakt och söka hjälp. Lättillgänglig information.</p>	<p>Statistik hemsidor och e-tjänster. Kan tas med som en del av en invånarenkät.</p>
<p><i>Utöka synligheten av de stödformer som finns för familjerna.</i></p>	<p>Tydliggöra tjänsterna, modern marknadsföring, t.ex. grunda ett virtuellt LAPE-familjecenter där man från alla sektorerna har samlat stödformerna som är avsedda för barnfamiljer och som snabbt kan ge hjälp och information om tjänsterna.</p>	<p>Utvärdering görs via respektive kommuns invånarenkät.</p> <p>Besöksstatistik hemsidor.</p>

2. Fokus på barn, unga och familjer

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
    <p><i>Jämlikheten bland barn, unga och familjer förstärks.</i></p>	<p>Sänker språkmuren i service som är riktad till unga, t.ex. Fiilis.</p> <p>Verksamhetsmöjligheterna för mindre bemedlade barnfamiljer ökas och deras jämlikhet främjas bl.a. genom att informera om möjligheter för stöd.</p> <p>Barn och unga med invandrabakgrund får stöd i småbarnspedagogiken, i skolor och på fritiden.</p> <p>Jämlikt bemötande oavsett sexuell identitet, religion, etnisk bakgrund och familjekonstellation.</p>	<p>Besöksstatistik</p> <p>Antal familjer som fått utkomststöd för utgifter för barnens hobbyutgifter eller ekonomiskt stöd som stödåtgärd inom familjesocialarbetet eller barnskyddets öppenvård.</p> <p>Kontinuerlig gemensam uppföljning med alla parter (i första hand integrationsenheter, småbarnspedagogiken, skola, föreningar)</p> <p>Uppdaterad jämställdhets- och likabehandlingsplan. Årlig uppföljning inom alla organisationer.</p>
   <p><i>Barn, unga och familjer får det stöd och den vård de behöver och i rätt tid.</i></p>	<p>Satsning på koordinering av förebyggande arbete, t.ex. en koordinator för förebyggande arbete som är gemensam för hela området.</p> <p>Barnets, den ungas eller familjens servicebehov bedöms utan dröjsmål och vid behov med flera aktörer.</p> <p>Stöd för föräldraskapet: familjerådgivning med låg tröskel och stöd för föräldrar med tonårsbarn genom utveckling av familjerådgivningsverksamheten.</p> <p>Gruppverksamheten utökas och utvecklas (bl.a. föräldraskapet först, familjeskola, flickornas grupp mm.)</p>	<p>Bedömning av anhängiggörelse 100 % inom 7 vardagar.</p> <p>Bedömning av servicebehov 100 % inom 3 månader.</p> <p>Antalet besök och åldersfördelning av barn och unga som besöker familjeterapeut eller psykolog.</p> <p>Antalet grupper, deltagarantal, klienternas väntetid för gruppverksamhet.</p>

<p><i>Tidig hjälp vid barns, ungas och familjers missbruksproblem samt förebyggande av marginalisering</i></p>	<p>Regional drogförebyggande grupp jobbar på övergripande nivå. De kommunvisa drogförebyggande grupperna som jobbar konkret behöver aktiveras.</p> <p>Rusmedelsarbete för unga stärks och synliggörs på webben, där unga rör sig.</p> <p>Rusmedelsarbete för unga flyttas till ungdomslokaler och skolor.</p> <p>Vi informerar om kamratstödsgrupper som finns på området.</p>	<p>Enkät bland åk 7–9 + Hälsa i skolan, Fiilisstatistik.</p> <p>Enkät bland åk 7–9 + Hälsa i skolan, Fiilisstatistik.</p> <p>Enkät bland åk 7–9 + Hälsa i skolan, Fiilisstatistik.</p>
<p><i>Barns och familjers aktivitet i tjänster och i utvecklingen och bedömningen av dem ökar.</i></p>	<p>Vi planerar och etablerar sätt för barn, unga och föräldrar att delta i planeringen, utvecklingen och verkställandet av elevvårdsarbetet.</p> <p>Vi utvecklar, samlar in och utnyttjar systematiskt information från klienterna.</p>	<p>Klientrespons</p> <p>Klientenkäter, respons</p>

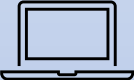

3. Tjänsternas kvalitet och verkningsfullhet

Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
 <p><i>Utveckling och säkerställande av kvaliteten på tjänster för barn, unga och familjer</i></p>	<p>Vi tryggar en tillräcklig mängd av yrkeskunniga både inom social- och hälsovården och bildningsväsendet för att servicemängden och kvaliteten motsvarar behoven.</p> <p>En verksamhetsmodell för hur man agerar efter att skolan, daghemmet eller en annan samarbetspart har gjort barnskyddsanmälan utvecklas.</p> <p>Vi befäster ett systemiskt arbetssätt inom barnskyddet och familjetjänsterna.</p> <p>Ibruktagning av klientrespons för bedömning av klientprocesser.</p> <p>Systematisk övervakning över köptjänster</p>	<p>Befattningarna/tjänsterna besatta till 100 % Nationella rekommendationer om klientantal per yrkesperson (t.ex. skolpsykologer, skolkuratorer, skolhälsovårdare, socialarbetare osv.)</p> <p>Respons från skolor, daghem och samarbetsparter</p> <p>Klienternas erfarenhet av sin delaktighet Myndighetsnätverkets erfarenhet av sin delaktighet</p> <p>Mängden respons</p> <p>Antalet övervakningsbesök</p>
 <p><i>Kvalitet i hobby- och fritidsverksamheten som ordnas av kommunerna för barn och ungdomar</i></p>	<p>Samarbete regionalt (för professionella ledare, större utbud av verksamhet)</p>	<p>Ansvariga för ungdoms- och fritidsverksamheten i kommunerna träffas 1–2 gånger i året och utvärderar verksamheten. Enkät till deltagare och vårdnadshavare.</p>
 <p><i>Informationsledningen förstärks</i></p>	<p>Vi utnyttjar uppföljnings- och forskningsdata samt rapportering vid utvecklingen av tjänster.</p>	<p>Den regionala ledningsgruppen för barn, unga och familjer väljer årligen ut befintliga utvärderingar och analyserar resultaten ur ett regionalt perspektiv.</p>

4. Förenhetligande av tjänster

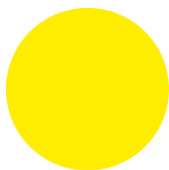
Mål	Åtgärd	Uppföljning/utvärdering
 <p><i>Information om alla tjänster inom ramen för barns, ungas och familjers välfärd ska finnas lättillgängligt.</i></p>	<p>Information om tjänster och vart man ska vända sig ska tydliggöras på social- och hälsovårdsverkets hemsidor (senare Österbottens välfärdsområdes hemsida) samt kommunernas hemsidor.</p>	<p>Vid förändringar, kontinuerlig uppföljning av tjänsteproducenterna, som ansvarar för informationsgången till invånarna.</p>
 <p><i>Inom tjänsterna för barn, unga och familjer används samma verksamhetsmodeller</i></p>	<p>Vi verkställer och utvidgar ibruktagandet av modellen Föra barnen på tal. Utbildning i Föra barnen på tal på båda språken.</p>	<p>Antalet utbildade</p>

Det fortsatta arbetet och uppföljning av välfärdsplanen

Arbetsgruppen föreslår följande för implementering och uppföljning av planen:

- En regional ledningsgrupp för barn, unga och familjer bildas för Jakobstadregionen. Ledningsgruppen koordinerar det fortsatta arbetet och uppföljningen av välfärdsplanen. (Ledningsgruppen ersätter den nuvarande regionala styrgruppen för elevhälsa)
- Hur välfärden bland barn och unga ser ut i regionen samt hur planens målsättningar förverkligats rapporteras årligen till respektive kommun via samarbetsnämnden.
- Arbetsgruppen föreslår att välfärdsplanen följs upp med ett gemensamt regionalt seminarium hösten 2021 där en diskussion förs kring hur kommunerna arbetar med de målsättningar som lyfts fram i planen. Vi behov revideras och kompletteras planen efter seminariet.
- År 2021 riktas speciell uppmärksamhet på befintliga och nya gränssnitt som uppkommer då Österbottens välfärdsområde bildas.

För att vi ska kunna förbättra barn och ungas välfärd behövs en tydlig ansvarsfördelning som berör alla som på ett eller annat sätt arbetar för barn och ungas välfärd.

16.2.2021

Utlåtande med anledning av den riksomfattande trafiksystemplanen Trafik 12 (Liikenne 12)

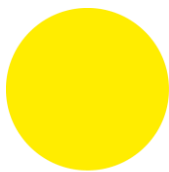
Jakobstadsregionen består av kommunerna Kronoby, Pedersöre och Larsmo samt städerna Jakobstad och Nykarleby. Regionen har 49.600 invånare. I regionen finns 6.800 företag och sammanlagt ca 22.050 arbetsplatser. Regionens företag är mycket exportdrivna. Syftet med vårt utlåtande är att peka på de faktorer som vi anser att säkerställer företagets förutsättningar att på olika sätt vara tillgängliga för de internationella marknaderna. Detta förverkligas bäst gör genom att man stärker regionens logistiska konkurrensförmåga.

Flygtrafiken

Vi anser det vara nödvändigt att den så kallade 3-timmarsregeln vad gäller regionernas tillgänglighet tillämpas också i den kommande trafiksystemplanen. Enligt 3-timmarsregeln bör man kunna nå Helsingfors från regionerna med flyg om t ex restiden med tåg eller andra allmänna kommunikationsmedel överstiger tre timmar. I utkastet till trafiksystemplan (s.46) konstateras att staten strävar till att se till att tretimmarsregeln uppfylls. Vi anser det vara av vital betydelse för exportdrivna regioner att så också sker.

Karleby-Jakobstad flygplats, som alltså betjänar också Jakobstadsregionens näringsliv, är av stor betydelse för regionens exportinriktade näringsliv. Upprätthållaren av flygfälten bör säkerställa att Karleby-Jakobstad flygplats har verksamhetsförutsättningar att betjäna näringslivet genom olika stödåtgärder.

Elektrifieringen av flygtrafiken är ett område som bör beaktas i den kommande trafiksystemplanen. För att göra det möjligt för elektrifierande flyg att trafikera kommer det att krävas satsningar på infrastruktur såsom laddningsstationer. Vi anser det vara viktigt att statsmakten beaktar den nya teknikens behov så att regionernas tillgänglighet säkras också i detta avseende.

Järnvägstrafiken

Trafiksystemplanen tar stark ställning för utvecklande av järnvägstrafiken mellan Helsingfors-Tammerfors och Helsingfors-Åbo samt Helsingfors-Vanda (HEL) (s.32). Detta anser vi vara ett alltför ensidigt sätt att utveckla Finlands trafiksystem som på sikt leder till att perifera områden inte beaktas tillräckligt.

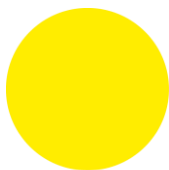
Vi anser att stambanan Helsingfors-Uleåborg och i synnerhet sträckan från Tammerfors norrut bör stärkas. En kapacitetshöjning är nödvändig för att svara mot kommande trafikbehov både vad gäller persontrafik och godstrafik. Stambanan längs avsnitten Tammerfors-Seinäjäki-Pedersöre/Jakobstad-Uleåborg är starkt växande och behöver fullgoda förbindelser i framtiden för att utvecklas.

Vi anser att det behövs en märkbar kapacitetshöjning på banavsnittet Tammerfors-Uleåborg eftersom industrierna längs kusten kommer att behöva transportera mera råvaror och slutprodukter längs järnvägen. Den långsiktiga strävan till koldioxidneutrala lösningar inom transporterna gör att trafiksystemet bör kunna svara på det växande behovet av mera järnvägstransporter. De transportkedjor som i Jakobstadsregionen märkbart stöder koldioxidneutrala lösningar är bland annat järnvägstransporterna till och från Alholmens hamn i Jakobstad.

Digitalisering och landsvägstransporter

E8 är exportindustrins ryggrad i Jakobstadsregionen och stöds av RVI9 i Nykarleby. Trygga och smidiga förbindelser längs E8 och RVI9 är därför av stor betydelse för vår exportindustri i Jakobstadsregionen. Ett tillräckligt antal omkörningsfiler och trygga anslutningar säkerställer industrins transportbehov och gör det möjligt att planera transporterna på ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt.

Digitalisering av transporter (s.56) har betydelse för strävanden att minska klimatavtrycket från transporterna. Genom att stärka informationsflödet mellan operatörer längs en transportkedja kan klimatavtrycket från transporterna minskas. Vi ser att det här finns många möjligheter att utveckla transportkedjorna med digitala hjälpmedel.

Sammanfattning

Vi påminner också om att utvecklande av transportkedjor mellan hamn, järnväg och landsvägstransporter är av stor betydelse för exportdrivna regioner. Utbyggnaden av den fysiska infrastrukturen bör ändå gå hand i hand med utbyggnaden av den digitala infrastrukturen. Eftersom trafiksystemplanen innehåller en stark satsning på järnvägstrafiken påminner vi om att landsvägstransporterna fortfarande är av stor betydelse för exportdrivna regioners tillgänglighet och får därför inte glömmas bort.

Mats Brandt, stadsdirektör, Nykarleby

Anne Ekstrand, tf. stadsdirektör, Jakobstad

Gun Kapténs, kommundirektör, Larsmo

Ulf Stenman, tf. kommundirektör, Kronoby

Stefan Svenfors, kommundirektör, Pedersöre

Jarl Sundqvist, VD, Ab Jakobstadsregionens utvecklingsbolag Concordia